

การศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
The Study of Program Learning Outcomes for the Philosophy of
Education Program in Teaching Thai Language, Faculty of Education
Silpakorn University

พินพนธ์ คงวิจิตร*

(Pinpon Kongwijit)*

บุษบา บัวสมบุญ**

(Busaba Buasomboon)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าว ดำเนินการวิจัยโดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรจำนวน 6 คน มาสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังของหลักสูตร แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังมีทั้งหมด 11 ข้อ ได้แก่ 1. อธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนภาษาไทย 2. อธิบายประเด็นหรือแนวโน้มทางการสอนภาษาไทย 3. อภิปรายเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีเพื่อการสอนภาษาไทย 4. พัฒนาหลักสูตรเพื่อการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ 5. ออกแบบการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ 6. ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษในการอ้างอิงทางวิชาการ 7. ผลงานวิจัยทางการสอนภาษาไทยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ 8. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการสอนภาษาไทยจากการวิจัย 9. นำทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 10. ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ และ 11. มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ ไม่ลักลอบวรรณกรรม และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง 2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีคุณภาพรายข้อในระดับดีและดีมาก

คำสำคัญ : ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การสอนภาษาไทย

* อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to study the learning outcomes for the Philosophy of Education Program in Teaching Thai Language, Faculty of Education Silpakorn University and to evaluate those learning outcomes. This research was conducted by having 6 stakeholders in the group discussion to determine the expected learning outcomes of the program and then, brought to a professional to assess the quality. The results indicated that I) there were 11 expected learning outcomes; 1. To explain the theories related to Thai language teaching 2. To describe the issues and trends in Thai language teaching 3. To discuss Thai language and literature for Thai language teaching 4. To develop Thai language teaching curriculum in various contexts 5. To design in Thai language teaching in various contexts 6. To utilize diverse information sources in English for academic references 7. To conduct a research in Thai language teaching that has been published in national or international paper 8. To create new knowledge in Thai language teaching from conducting a research 9. To implement creative thinking skills to work with others 10. To work with responsibility and public consciousness with others and 11. To have academic and professional ethics; no plagiarism and do not distort the facts II) The quality of the learning outcomes for the Philosophy of Education Program in Teaching Thai Language, Faculty of Education Silpakorn University were good and very good in each items

Keyword : Program Learning Outcomes, Philosophy of Education Program,
Teaching Thai Language

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (National education act B.E. 2542 and the additional amendment (second edition) B.E. 2545 and (third edition) B.E. 2553) ได้ระบุความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตราที่ 9 วรรค 3 ความว่า ให้ “มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา” ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานทางการเรียนรู้ขึ้น เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ตามหลักการทางวิชาการ ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่ามาตรฐานเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานการศึกษา จึงเข้าร่วมเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน ซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (Quality development cotton, Srinakharinwirot university, 2018) การประกันคุณภาพโดยใช้เกณฑ์ดังกล่าว จึงเป็นข้อกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มสมาชิกอาเซียนต้องมีการกำหนดมาตรฐานของหลักสูตรขึ้น เพื่อช่วยรักษา ปรับปรุง เสริมสร้างการเรียนการสอนและการทำวิจัยให้มีมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อให้มีความทัดเทียมจนสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและระดับโลก (Office of quality assurance in education, Silpakorn university, 2013)

เกณฑ์มาตรฐานประการหนึ่งของเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน คือ ให้มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program learning outcomes: PLO) ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านนั้น ๆ เช่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร ศิษย์เก่า วิทยาลัย พันธกิจ และอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษา ดังระบุไว้ในเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้ (ASEAN university network, 2015)

เกณฑ์คุณภาพที่ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายละเอียดดังนี้

- 1.1 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังต้องสะท้อนถึงวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- 1.2 หลักสูตรต้องแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยทุกรายวิชาในหลักสูตรควรออกแบบมาให้อบสนองต่อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1.3 หลักสูตรต้องมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทั้งความรู้และทักษะเฉพาะทาง รวมถึงความรู้และทักษะทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น การเขียน การพูด การแก้ปัญหา เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น
- 1.4 หลักสูตรต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน และสะท้อนถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้วยเหตุที่ สาขาวิชาการสอนภาษาไทยดำรงจะเปิดหลักสูตรในระดับปริญญาเอก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตามกระบวนการของระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน เพื่อให้มีมาตรฐานแม่บทในการกำหนดรายละเอียดอื่น ๆ ของหลักสูตร

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรเป็นไปตามข้อกำหนด ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานและสอดคล้องต่อความต้องการต่าง ๆ ซึ่งเป็นบริบททางการศึกษา และจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยที่มีคุณภาพต่อไป ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหมายในการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณสมบัติเพียบพร้อมในวิชาชีพ และมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ในระดับอาเซียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นพลเมืองอาเซียนที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามูลค่าการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

วิธีการวิจัย

1. แบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษามูลค่าการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยโดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมาดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรร่วมกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรต่าง ๆ จากนั้นนำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและภาษาศาสตร์ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย กลุ่มผู้แทนศิษย์เก่า กลุ่มผู้แทนผู้ใช้บัณฑิตและกลุ่มผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ จากนั้นให้โควตา (Quota) กลุ่มละ 1 คนเพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้งนี้ จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้วิจัยกำหนดขึ้นตามแนวคิดของ Sweet (1999) ที่กล่าวว่า การดำเนินการสนทนากลุ่มควรมีขนาดของผู้ร่วมสนทนาจำนวน 6-8 คน

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ มีรายละเอียดการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และมีผลการประเมินรายข้อเท่ากับ 1 ทุกข้อ ถือว่าผ่านคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาคุณภาพของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร โดยแบบประเมินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และมีผลการประเมินเท่ากับ 0.66 ถือว่าผ่านคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

4.1 จัดทำหนังสือราชการขอความร่วมมือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มาร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus group) ณ ห้องประชุมภาควิชาหลักสูตรและ วิธีสอน อาคารศึกษาศาสตร์ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยใช้ประเด็นสนทนาที่ระบุไว้ในแบบสัมภาษณ์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4.3 สรุปผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ซึ่งเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

4.4 ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งได้จากการสนทนากลุ่ม แล้วอาจเพิ่มเติมหรือปรับปรุงผล การเรียนรู้ที่คาดหวังดังกล่าวให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ เช่น อัตลักษณ์มหาวิทยาลัย แนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4.5 นำผลลัพธ์ที่คาดหวังไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4.6 นำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาและปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผลการศึกษา พบว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีจำนวนทั้งสิ้น 11 ข้อ โดยแต่ละข้อล้วนมาจากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรและบริบททางการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดของระบบเครือข่ายประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

ที่	ที่มา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
1	1.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 1.2 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 1 1.3 มาตรฐานวิชาชีพครู	อธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ศาสตร์การสอนภาษาไทย
2	2.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 2.2 มาตรฐานวิชาชีพครู	อธิบายประเด็นหรือแนวโน้ม ทางการสอนภาษาไทย
3	3.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 3.2 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ข้อ 3 3.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิข้อ 2 3.4 มาตรฐานวิชาชีพครู	อภิปรายเกี่ยวกับภาษาและ วรรณคดีเพื่อการสอนภาษาไทย

ที่	ที่มา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่คาดหวังของหลักสูตร
4	4.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 4.2 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ข้อ 5 4.3 มาตรฐานวิชาชีพครู	พัฒนาหลักสูตรเพื่อการสอน ภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ
5	5.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 5.2 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ข้อ 5 5.3 มาตรฐานวิชาชีพครู	ออกแบบการสอนภาษาไทยใน บริบทต่าง ๆ
6	6.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 6.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 6.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิข้อ 3 6.4 มาตรฐานวิชาชีพครู 6.5 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศ ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษใน การอ้างอิงทางวิชาการ
7	7.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 7.2 วิสัยทัศน์คณะศึกษาศาสตร์ 7.3 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 2 7.4 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 4 7.5 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ผลิตงานวิจัยทางการสอน ภาษาไทยที่ได้รับการตีพิมพ์ใน ระดับชาติหรือนานาชาติ
8	8.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 8.2 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรและคณะศึกษาศาสตร์ 8.3 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 2 8.4 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 8.5 มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาตรฐานที่ 1 8.6 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการ สอนภาษาไทยจากการวิจัย
9	9.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 9.2 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรและคณะศึกษาศาสตร์ 9.3 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 2 9.4 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 9.5 มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาตรฐาน ที่ 1 9.6 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	นำทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ที่	ที่มา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่คาดหวังของหลักสูตร
10	10.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 10.2 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 1 10.3 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 10.4 มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาตรฐาน ที่ 1 10.5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิข้อ 4 10.6 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย ความรับผิดชอบและ มีจิตสาธารณะ
11	11.1 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร 11.2 วิสัยทัศน์คณะศึกษาศาสตร์ 11.3 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ข้อ 1 11.4 มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาตรฐาน ที่ 1 11.5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิข้อ 1 11.6 มาตรฐานวิชาชีพครู	มีจรรยาบรรณทางวิชาการและ วิชาชีพ ได้แก่ ไม่ลักลอก วรรณกรรม และไม่บิดเบือน ข้อเท็จจริง

2. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีคุณภาพในระดับดีและดีมาก ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	อธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนภาษาไทย	5	0	ดีมาก
2	อธิบายประเด็นหรือแนวโน้มทางการสอนภาษาไทย	4.33	1.15	ดี
3	อภิปรายเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีเพื่อการสอนภาษาไทย	5	0	ดีมาก
4	พัฒนาหลักสูตรเพื่อการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ	4.33	1.15	ดี
5	ออกแบบการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ	5	0	ดีมาก
6	ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษในการ อ้างอิงทางวิชาการ	5	0	ดีมาก

ที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
7	ผลิตงานวิจัยทางการสอนภาษาไทยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ	5	0	ดีมาก
8	สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการสอนภาษาไทยจากการวิจัย	5	0	ดีมาก
9	นำทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	5	0	ดีมาก
10	ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ	5	0	ดีมาก
11	มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ ไม่ลักลอบวรรณกรรม และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง	5	0	ดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายผลการศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัยโดยจำแนกได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายชื่อรายละเอียดดังนี้

1.1 อธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนภาษาไทย

ทฤษฎี (theory) หมายถึง คำอธิบายที่เป็นนามธรรมของปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยปกติประกอบด้วยชุดของนิยามและความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันในลักษณะที่ทำให้เกิดมโนทัศน์และเข้าใจปรากฏการณ์เชิงประจักษ์ได้อย่างเป็นระบบ (Office of the royal society, 2014) ดังนั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสอนภาษาไทย จึงนับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยต้องอธิบายและใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การสอนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ทฤษฎียังมีความสำคัญอีกหลายประการ เช่น ทฤษฎีช่วยในการตั้งสมมุติฐาน การออกแบบงานวิจัย การจัดทำข้อมูล การอ้างอิง ฯลฯ จะเห็นได้ว่า ความรู้ทางทฤษฎีจะเป็นตัวช่วยให้ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยสามารถดำเนินการทางวิชาการต่าง ๆ ได้เป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนมากขึ้น ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก

1.2 อธิบายประเด็นหรือแนวโน้มทางการสอนภาษาไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตสาขานี้จำเป็นต้อง

เป็นผู้รู้แจ้งด้านการสอนภาษาไทยซึ่งหมายรวมถึงปรากฏการณ์ด้านการสอนภาษาไทยร่วมสมัย อีกทั้งต้องมีความสามารถในการทำนายอนาคตภาพของการสอนภาษาไทยได้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในข้อนี้ จึงสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังที่ บุนหา วชิระศักดิ์มงคล (Wachirasakmongkol, 2020) ที่ระบุว่าบุคคลที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล จนสามารถอธิบายเหตุการณ์หรือจัดสถานการณ์เพื่อให้เกิดผลอันพึงประสงค์แก่วงการนั้น ๆ ได้ ด้วยเหตุที่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้นำด้านการสอนภาษาไทยในระดับก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้จึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรนี้เป็นอย่างยิ่ง

1.3 อภิปรายเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีเพื่อการสอนภาษาไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะองค์ความรู้ทางด้านหลักการใช้ภาษาและวรรณคดีเป็นเนื้อหาสำคัญที่ใช้ในการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ดังที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (Office of the basic education commission, Ministry of education, 2010) ซึ่งระบุว่า การเรียนภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ดังนั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ จึงมีความสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาษาและวรรณคดีไทยของนักศึกษา เพื่อให้เป็นครูและผู้นำทางด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณภาพและเป็นผู้รู้แจ้งในวิชาภาษาไทย ทั้งนี้ วรรณิ โสมประยูร (Soamprayoon, 2010) กล่าวว่าโครงสร้างของภาษาไทยหรือไวยากรณ์ของภาษาเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะเป็นระเบียบแบบแผนในการใช้ภาษาของคนในสังคม หากไม่รู้ระเบียบแบบแผนของภาษาจะทำให้ใช้ภาษาผิดแผกไปเรื่อยทำให้เกิดปัญหาการใช้ภาษาได้ อีกทั้ง อิงอร สุพันธุ์วนิช (Supanvanit, 2008) กล่าวว่าวรรณกรรมเขียนขึ้นโดยคน การเรียนรู้วรรณกรรมจึงทำให้เข้าใจคน เข้าใจสังคมของคนมากขึ้นด้วยความสำคัญจากภาษาและวรรณคดีไทยข้างต้น กล่าวได้ว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ เป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตด้านการสอนภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้คุณลักษณะบัณฑิตเป็นผู้รู้จริงที่จะนำพาศาสตร์การสอนภาษาไทยให้ก้าวหน้าต่อไป

1.4 พัฒนาหลักสูตรเพื่อการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะหลักสูตรเป็นแม่บทในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ อารง บัวศรี (Buasri, 1999) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษาเพราะเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการพัฒนาคน ดังนั้น ในการผลิตคุณลักษณะบัณฑิตซึ่งจะไปรับใช้สังคมในฐานะผู้นำด้านการสอนภาษาไทย จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร แต่สถานการณ์ที่ผ่านมาพบว่าครูจำนวนหนึ่งไม่เข้าใจกระบวนการพัฒนาหลักสูตรดังงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิชและนงลักษณ์ วิรัชชัย (Wongwanich & Wiratchai, 2004) พบว่าเมื่อให้อำนาจโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาจำนวนมาก ในขณะที่งานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งกลับแสดงให้เห็นว่าความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็น

องค์ความรู้หลักที่จำเป็นสำหรับครูภาษาไทย ดังงานวิจัยของ นภาพร พันธุ์ชัย ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ สวัสดิ์โพธิ์วัฒน์ และฤทัยทรัพย์ ดอกคำ (Phanchai, Pienthunyakorn, Potivat & Dokkham, 2014) ที่พบว่าครูภาษาไทยที่จะเป็นผู้นำทางการสอนภาษาไทยได้นั้นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของดรัลรัตน์ ภิรมกิจ พรณิ ลีกิจวัฒน์และปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (Phiromkit, Leekitwatana & Tungkunan, 2015) ที่พบว่าความรู้ด้านหลักสูตรเป็นองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ความสำคัญขององค์ความรู้ด้านหลักสูตรดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนภาษาไทยต้องมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การใช้หลักสูตรที่มีคุณภาพต่อไป ด้วยเหตุนี้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้จึงมีจำเป็นต่อการพัฒนาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง

1.5 ออกแบบการสอนภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ต่อเนื่องมาจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะการออกแบบการเรียนรู้เป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างหนึ่ง แม้การออกแบบการเรียนรู้จะเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง แต่งานวิจัยจำนวนหนึ่งสะท้อนให้เห็นว่าครูภาษาไทยยังคงขาดความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ เช่น งานวิจัยของสิริอร จุลทรัพย์ (Jullasap, 2012) ที่พบว่าครูยังคงออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม ๆ คือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล โดยสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากครูขาดผู้แนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยของพรณรองรัตน์ไชย (Rattanachai, 2012) ยังพบว่าครูภาษาไทยส่วนหนึ่งใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยแบบสำเร็จรูป โดยไม่ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยผ่านการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาวการณ์ดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จึงได้ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้างต้นเพื่อเป็นการวางเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาอย่างหนึ่ง

1.6 ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษในการอ้างอิงทางวิชาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อนี้ มีความจำเป็นมากต่อการพัฒนาคุณวุฒิบัณฑิตด้านการสอนภาษาไทย เพราะในบริบทปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ดังที่กรอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ระบุว่าทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ยุคนี้ ดังนั้น นักศึกษาจึงจำเป็นต้องก้าวทันวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะงานด้านการเรียนการสอนที่เป็นความรู้สากล ซึ่งส่วนมากจะถ่ายทอดด้วยภาษาอังกฤษ รสสุคนธ์ อุดมศรี ชุมภู เมืองคลี ศิริรัตน์ น้ำจันทร์ และชไมพร ตะเภาทอง (Udomsri, Mueangkleee, Numchan, Tapaotong, 2016) พบว่าทักษะภาษาอังกฤษมีผลต่อศักยภาพในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ดังนั้นทักษะด้านภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต่อการเรียนรู้ในยุคนี้มาก สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the basic education commission, Ministry of education, 2011) กำหนดให้การมีทักษะภาษาอังกฤษเป็นทักษะพื้นฐานในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงกล่าวได้ว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ซึ่งมุ่งให้นักศึกษาคณะคุณวุฒิบัณฑิต

มีทักษะภาษาอังกฤษในการสืบค้นและเรียนรู้ มีความสำคัญมาก และเป็นปัจจัยหนึ่งในการเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนที่มีความเป็นสากล

1.7 ผลิตงานวิจัยทางการสอนภาษาไทยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ มีความจำเป็นมากต่อการพัฒนาคุณวุฒิบัณฑิตด้านการสอนภาษาไทย เพราะการวิจัยเป็นเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษาอย่างหนึ่ง โดยงานวิจัยระดับคุณวุฒิบัณฑิตนี้ ต้องเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพมาก ดังที่ ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์ (Aiamnirun, 2013) ระบุว่าลักษณะการศึกษาในระดับคุณวุฒิบัณฑิตประการหนึ่งคือคุณวุฒิบัณฑิตต้องทำวิจัยที่ลึกซึ้งและซับซ้อนขึ้น การผลิตงานวิจัยดังกล่าวจึงต้องเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพและเมื่อเผยแพร่ก็ต้องมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสอนภาษาไทยในระดับชาติขึ้นไป ซึ่งอาจนับได้ว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของคุณวุฒิบัณฑิต ดังที่ บุหงา วชิระศักดิ์มิ่งคล (Wachirasakmongkol, 2020) กล่าวว่า การเผยแพร่องค์ความรู้เป็นพันธะหน้าที่อย่างหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ อีกทั้งการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยของครูประจำการภาษาไทยด้วย เพราะงานวิจัยของธวัชรรัตน์ ทิพย์รักษ์ (Thipruk, 2009) ได้แสดงให้เห็นว่าครูมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรด้านการวิจัยในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

1.8 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการสอนภาษาไทยจากการวิจัย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณวุฒิบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานการสอนภาษาไทยให้ปรับเปลี่ยนจากแนวการสอนจากแบบเดิม ๆ ไปสู่การสอนแบบใหม่ที่มีคุณภาพมากขึ้น ผ่านการใช้สื่อใหม่ รูปแบบใหม่ วิธีใหม่ เทคนิคใหม่ ฯลฯ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนยุคใหม่ในบริบทที่แปรเปลี่ยนไปอยู่เสมอ องค์ความรู้ใหม่นี้เป็นสิ่งที่คุณวุฒิบัณฑิตทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องพัฒนาขึ้น ดังที่ ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์ (Aiamnirun, 2013) ระบุว่าลักษณะการศึกษาในระดับคุณวุฒิบัณฑิตประการหนึ่งคือจะต้องสร้างองค์ความรู้ใหม่รวมถึงต้องทำวิจัยที่ลึกซึ้ง ซับซ้อนขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น สุดธิดา พ่วงเฟื่อง และทองเหลือ แยมศิริ (Phuangfeang, Yamsiri, 2019) มีข้อค้นพบจากงานวิจัยว่าทักษะนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับที่บุหงา วชิระศักดิ์มิ่งคล (Wachirasakmongkol, 2020) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมเชิงวิชาชีพได้ นับว่าเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้วยเหตุที่หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้นำด้านการสอนภาษาไทย จึงกล่าวได้ว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยนี้ จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง

1.9 นำทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ มีความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากรมาก เนื่องจากจุดเน้นของมหาวิทยาลัยศิลปากรคือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการสร้างสรรค์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ จึง

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยโดยตรง ยิ่งไปกว่านั้น กระบวนการคิดสร้างสรรค์ยังเป็นกระบวนการคิดขั้นสูง (High order - thinking) ตามแนวคิดของ Bloom revised taxonomy ด้วย ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิดา พ่วงเฟื่อง และทองเหลือ แยมศิริ (Phuangfeung, Yamsiri, 2019) ที่พบว่าคุณลักษณะของครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะประการหนึ่งคือ ครูต้องมีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ จำเป็นในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก

1.10 ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ดังปรากฏในกรอบแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและอาชีพและทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ที่ระบุให้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทักษะย่อย ยิ่งไปกว่านั้น การทำงานร่วมกับผู้อื่นนี้ ยังเป็นคุณลักษณะจำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพครูด้วย ดังข้อมูลจากงานวิจัยของพิชญ์ จุ้ยเจริญ (Juicharoen, 2014) ที่พบว่าการทำงานเป็นทีมเป็นสมรรถนะหลักของคนเป็นครู อย่างไรก็ตาม การทำงานร่วมกับผู้อื่น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องควบคู่ไปกับการมีจิตสาธารณะ เพราะในการทำงานต้องอาศัยการเสียสละ การวิจัยของปราณี อ่อนศรี สายสมร เฉลยกิตติ วรรณรัตน์ ศรีกนก และแอน ไทยอุดม (Onsri, Chaloeikitti, Srikanok & Thaiudom, 2014) ศึกษาจิตสาธารณะของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมีจิตสาธารณะในระดับดีเท่านั้น โดยด้านการดูแลรักษาของส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำที่สุด ด้วยเหตุที่นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะในระดับที่ไม่น่าพอใจ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง ดังนั้น การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้สำหรับนักศึกษาคุณลักษณะบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยจึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง

1.11 มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ ไม่ลักลอบวรรณกรรม และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ นับว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมาก เพราะจรรยาบรรณเป็นข้อพึงปฏิบัติในการทำหน้าที่ทั้งในทางวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติตน ยังต้องมีความเคร่งครัดในด้านคุณธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสรัตน์ บุญทองและต้องลักษณะ บุญธรรม (Boontong & Boontham, 2018) ที่พบว่าจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเป็นครู โดยครูจะต้องมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูตามลำดับ ยิ่งไปกว่านั้น บุหงา วชิระศักดิ์มงคล (Wachirasakmongkol, 2020) ยังระบุว่าการมีคุณธรรมจริยธรรมนับเป็นคุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการประการหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ มีความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยให้เป็นครูและผู้นำด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณภาพ

2. การอภิปรายผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

การศึกษาผลลัพท์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ได้รับ การประเมินว่าผลลัพท์การเรียนรู้มีคุณภาพในระดับดี-ดีมากทุกข้อ อภิปรายได้ว่าผลการประเมินดังกล่าว อาจเกิดจากปัจจัย ดังนี้

1. การศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นผู้แทนของกลุ่มต่าง ๆ คือ ผู้แทนผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทย ผู้แทนผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้แทนผู้ใช้บัณฑิต ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและภาษาศาสตร์ การดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรซึ่ง กำหนดโดยระบบเครือข่ายประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน ซึ่งจะมีผลโดยตรงที่ทำให้การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรนี้ มาจากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ใช้บัณฑิตที่แท้จริง การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรดังกล่าวจึงสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในโลก แห่งการทำงานอย่างแท้จริง

2. การศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษาอิทธิพลรอบด้านที่มีผลต่อ กระบวนการกำหนดผลลัพท์การเรียนรู้ที่คาดหวัง เช่น วิสัยทัศน์และพันธกิจมหาวิทยาลัยศิลปากร ทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฯลฯ การศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้านนี้ ทำให้การกำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการในสภาพจริงได้อย่างดี สอดคล้องกับ หลักการพัฒนาหลักสูตร ดังที่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (Sutthirat, 2014) และ Harsen (1995) ระบุว่าการพัฒนา หลักสูตรที่ดีต้องสอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ เช่น นโยบายที่เกี่ยวข้อง บริบทที่เกี่ยวข้อง ชีวิตจริงของผู้เรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในทุกหลักสูตร เพื่อให้ตอบสนอง ต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ควรมีการกำกับติดตามถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนี้จะสอดคล้อง กับองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรหรือไม่ เช่น การกำหนดรายวิชา การกำหนดระบบการวัดและประเมินผล เป็นต้น

3. ควรศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการกำหนดผลลัพท์การเรียนรู้ที่กว้างขึ้น เช่น การศึกษาอัตลักษณ์ ชุมชน แนวคิดไทยแลนด์ 4.0 เป็นต้น

References

- Aiamnirun, T. (2013). Writing Thesis Proposal and Article Publication for Master and Doctoral Degree.[Online]Retrieved February 10, 2020, from http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=1133 (in Thai)
- ASEAN University network. (2015). Guide to AUN – QA Assessment at Programme Level Version 3.0. Bangkok: ASEAN University Network.
- Boontong, J. & Boontham, T. (2018). “The Needs of Core Competency Development Based on Morals and Ethics in Teaching Profession of Teachers in the Secondary Educational Service Area Office 3 Nonthaburi Province.” Silpakorn University Journal. 38(3): 15-34. (in Thai)
- Buasri, T. (1999). Curriculum Theory : Designing and Development. 2nd ed. Bangkok: Thanathud. (in Thai)
- Harden, R.M. (2002). Development in Outcome-based Education. Medical teacher. 24, 1: 117-120.
- Juicharoen, P. (2014). The Present Study Problems and Competencies Teachers Under The Ubon Ratchathani Provincial Administration. Master of Education Thesis in Educational Administer Graduate School Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Jullasap, S. (2012). State and Problems of Learning Management of Reading, Analytical Thinking and Writing of Thai Teachers in Islamic Private Schools in the Three Southern Border Provinces. Master of Education Thesis in Teaching Thai Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)
- National Education Act B.E. 2542 and the Additional Amendment (Second Edition) B.E. 2545 and (Third Edition) B.E. 2553. (1999, 14 August). Ratchakitchanubeksa. p.4 (in Thai)
- Office of Quality Assurance in Education Silpakorn University. (2013). SU-AUNQA. Retrieved August 22, 2019, from http://www.qa.su.ac.th/?page_id=1306 (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2010). Basic Education Core Curriculum B.E. 2551. 2nd ed. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2011). Guidelines to Learning Management for ASEAN Society. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (in Thai)

- Office of the Royal Society. (2014). Theory. Retrieved February 20, 2020, from <http://www.royin.go.th/?knowledges=ทฤษฎี-๒๓-ตุลาคม-๒๕๕๗> (in Thai)
- Onsri, P., Chaloeikitti, S., Srikanok, W. & Thaiudom A. (2014). The Study of Public minds from Special Classroom Students of Samseanwittayalai School. Royal Thai Army Medical Journal. 67(3): 103-110. (in Thai)
- Phanchai, N., Pienthunyakorn, S., Potivat, S. and Dokkham, R. (2014). “A Model of Leadership Development for Teachers of Thai Language Substance Learning Group at Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeast Region.” Journal of Education Khon Kaen University. 37(1): 77-84. (in Thai)
- Phiromkit, D., Leekitwatana, P. & Tungkunan, P. (2015). “Factors analysis of Thai Teachers’ Teaching Competency Under the Office of Vocational Education Commission.” Journal of Industrial Education. 14(3): 304-311. (in Thai)
- Phuangfeang, S., Yamsiri, T. (2019). A Model for the Development of Thai language Teachers’ Characteristics in the Twentieth-first Century. Journal of Graduate Studies Review Nakhonsawan Buddhist College. 7(3): 137-150. (in Thai)
- Quality development cotton, Srinakharinwirot University. (2018). AUN-QA (Asean University Network Quality Assurance). Retrieved November 19, 2019, from <http://qa.swu.ac.th/aunqa.html>. (in Thai)
- Rattanachai, P. (2012). State, Problems and Proposed Guidelines for Developing Instructional Management on Literature and Literary Works of Schools Under Secondary Educational Service Area Office 16. Master of Education Thesis in Teaching Thai Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)
- Soamprayoon, W. (2010). Teaching Thai Language. Bangkok: Dokya. (in Thai)
- Supanvanit, S. (2008). Love Suffering Happiness tragedy in Thai Literature : Reflection from the Past to Present. Bangkok: Sangsanbook. (in Thai)
- Sutthirat, C. (2014). Curriculum Development: Theory to Practice. Bangkok: V-print. (in Thai)
- Sweet, C. (1999). Anatomy of an Online Focus Group. Retrieved 10 January 2020. From: http://www.quirk.com/articles/article.asp?arg_ArticleId=548.
- Thipruk, T. (2009). State and Problems Related to Research Conducting for Professional Development of Thai Language Teachers at Varee Chiang Mai School. Master of Education Dissertation in Teaching Thai Graduate School Chiang Mai University. (in Thai)

- Udomsri, R., Mueanglee, C., Numchan, S., Tapaotong, C. (2016). Online Database Using of Lecturers at Bansomdejchaopraya Rajabhat University. Journal of Information. 15(2): 82-91. (in Thai)
- Wachirasakmongkol, B. (2020). Instructional Leadership. Retrieved February 10, 2020, from http://office.nu.ac.th/edu_teach/ASS/Download/vchk-B1.%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%B0%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%99%E0%B8%B3%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3.pdf (in Thai)
- Wongwanich, S. & Wiratchai, N. (2004). The Assessment of Learning Reform Regarding to National Education Act B.E. 2542: A Multiple Case Study. The Academic Research Meeting Document Regarding to Learning Reform by Office of the Education Council, Ministry of Education. July 2004, 19-20. (in Thai)